

ÖSSZEFOGLALÓ

Szabadáról és környékéről 18 helységből hurcoltak el embereket és végezték ki ártatlanul a bosszú napjaiban, azaz az 1944-1945-ös időszakban, amely összesen 852 áldozatot követelt az eddig általunk ismert adatok alapján. [Az általunk feldolgozott anyag csak a fent említett helységeket öleli fel, habár sajnos még sok helyen történtek Bácskában abban az időben ilyen szörnyű események!]

A legtöbb áldozat Szabadkáról származik, majd ezt Bajmok követi. Bácskában a két legnagyobb tömegsír Szabadkán és Bajmokon van. Ezekben a helységeken minden évben Halottak napján ökuménikus istentisztelet keretében községi szinten megemlékezést tartanak. Szabadkán a Zentai úti temetőben a 44-ES PARCELLA és Bajmokon az AKÁCFÁ-nál a falu szélén, a Zombor felé vezető út mentén jobbra. A tömegsírnál a bajmokiak három akácfa-t ültettek, abból még egy áll! Ezenkívül nyugszanak még áldozatok Szabadkán a Bajai úti temetőben, Csantavéren és Nagyfényen – és ki tudja még hol?!

Az „Akácfa“ Bajmokon (2001. augusztus 20.)

Az áldozatok száma helységek szerint következőképp oszlik meg:

Szabadka	: 418	Nagyfény	: 35
Radonovac	: 13	Györgyén	: 2
Palics	: 27	Pacsér	: 26
Hajdújárás	: 7	Bajmok	: 113
Ludas	: 3	Tavankút	: 50
Nosza	: 7	Sebesics	: 1
Királyhalma	: 7	Kunbaja	: 71
Somsics tanya	: 1	Klebia	: 8
Csantavér	: 20	Hadikliget	: 43

Összesen : 852

Az áldozatok életkoráról nem állt minden esetben adat a rendelkezésünkre, csupán 489 személynél, tehát az áldozatok 57,75 %-nál. Ez az arány is azonban mutatóul szolgál annak megállapítására, hogy a bosszúállás minden korosztályt elérte, a legfiatalabb áldozat egy 12 éves kislány és a legidősebb egy 80 éves férfi:

É l e t k o r	Áldozatok
— - 20	37
21 - 30	72
31 - 40	174
41 - 50	132
51 - 60	56
61 - 70	23
71 - 80	1

Szeretnénk kihangsúlyozni hogy a fenti adatok közlésével nem kívánjuk az áldozatokat csupán számokká, mintegy statisztikai adatok halmazává lealacsonyítani, hanem ezen adatok közlésével mégjobban rámutatni a 44-es bosszú szörnyűségeire, arra a tényre hogy 37 húsz év alatti fiatal is van az áldozatok között és hogy a legtöbb áldozat a 20 – 50-es korosztályból származik, épp azokat érte el a vak bosszú, akik a legtöbbet tehettek volna családjukért, városunkért a magyarságért!

Az úgynevezett „7000-es” NÉVSOR adatai szerint Szabadkától és környékétől a II. világháború 7032 áldozatot követelt, mintegy: 2000 zsidó, 1600 magyar, 1300 szerb, 1300 bunyevác, illetve horvát, 600 német, 150 montenegrói és 50 egyéb (GRLICA et al. 2000: 9, 430).

A kölcsönös megbocsátás és a különböző népek, vallások és eszmék közötti megértés érdekében célszerű lenne közös emlékmű felállítása, ahol közösen emlékeznénk áldozatainkra, abban a reményben, hogy vidékünket elkerülik a háborús szörnyűségek.

*Tisztelettel adózunk
más nemzetiségű polgártársaink
áldozatai emlékének is!*

Az 1600 magyar áldozat fele a keleti fronton, a jugoszláviai hadszíntereken, különböző gyűjtőtáborokban, vagy városunk bombázásakor vesztette életét. Az áldozatok másik fele pedig a 44-es megtorlások áldozata lett. A fenti névsor az áldozatok számával igazolni látszik ezt az állítást.

Szabadka városától négy év alatt (1941-1945) a háború naponta átlagban 4-5 áldozatot követelt és ebből naponta egy áldozat magyar volt.

Bízunk abban, hogy már újabb kiadást nem kell készítenünk a *Mementó*-ból (azért mert sajnós ismét bővült az áldozatok szomorú névsora), hiszen akár csak egy áldozat is sok.

Az ő emlékükre készült ez a Mementó!